

Sygn. akt V Ca 290/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie V Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący-Sędzia	SSO Adam Simoni (spr.)
Sędzia:	SSO Iwona Szczypiór
Sędzia:	SSO Małgorzata Moskwa
Protokolant:	st. sekr. sąd. Agnieszka Nowak

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2014 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa Banku (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko J. P.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Dębicy VI Zamiejscowego Wydziału Cywilnego
z siedzibą w R.

z dnia 28 czerwca 2013 r. sygn. akt VI C 256/13 upr

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2152,78 zł (dwa tysiące sto pięćdziesiąt dwa złote 78/100) stanowiących umowne odsetki w wysokości 1,50 krotności odsetek ustawowych w wysokości nie większej niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP za okres od dnia 11.01.2013 r. do dnia zapłaty,

b) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 401 zł (czterysta jeden złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu,

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VCa 290/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem zaocznym z dnia 28 czerwca 2013 r., sygn. Akt VI C 256/13 upr., Sąd Rejonowy w Dębicy VI Zamiejskowy Wydział Cywilny z siedzibą w R., uwzględnił częściowo żądanie pozwu, co do kwoty 1000 zł, w którym powodowy Bank (...) S.A. z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanego J. P., kwoty kwoty 2152,78 zł wraz z umownymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty w wysokości 1,5 – krotności stopy odsetek ustawowych ale nie większymi niż 4 - krotność stopy kredytu lombardowego.

Ustalił Sąd rejonowy, że w dniu 24 stycznia 2007r. pozwany J. P. zawarł z Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W. umowę Nr (...) umowę pożyczki w Eurokoncie Standard.

Zgodnie z §1 i 2 w/w umowy, powodowi został przyznany limit pożyczki w kwocie 1000,00 zł. Zgodnie natomiast z §4 ust. 1 umowy, pożyczka oprocentowana była według zmiennej stopy procentowej, ustalonej na bazie zmiennej stopy podstawowej banku , powiększonej o stałą w całym okresie obowiązywania umowy- marże banku w wysokości 0 p.p. W dniu zawarcia umowy zmienna stopa podstawowa banku wynosiła 19,25% p.a.- a oprocentowania pożyczki wynosiło 19,25% p.a.

Zgodnie §11 ust.1pkt2. zadłużenie powstałe w wyniku braku spłaty zadłużenia z tytułu pożyczki w terminie określonym w umowie traktowane jest jako zadłużenie przeterminowane. Od kapitału przeterminowanego bank pobiera odsetki w wysokości 4x stopa kredytu lombardowego NBP. Odsetki te naliczane są od dnia powstania zadłużenia do dnia poprzedzającego jego spłatę.

Zgodnie z §12 ust.1 za wystawienie i wysłanie upomnień wezwań do zapłaty bank pobiera opłaty w wysokości określonej w „Taryfie prowizji i opłat bankowych dla klientów detalicznych”, obowiązującej w chwili pobierania opłaty. Powód nie przedłożył taryfy prowizji i opłat .

Pismem z dnia 13 lutego 2012r. doręczonym pozwanemu w dniu 17 lutego 2012r. powód Bank (...) S. A. z siedzibą w W. skierował do pozwanego, ostateczne wezwanie przedsądowe. W piśmie tym powód poinformował również pozwanego, że w dniu 13 lutego 2012r. jego zadłużenie wobec powoda z powyższej umowy wynosi 2047,85 zł na którą to kwotę składa się kapitał w wysokości 1000,00 zł, odsetki karne w kwocie 393,65zł, odsetki umowne w kwocie 282,75 zł. , opłaty i prowizje w kwocie 253,45zł. oraz koszty w kwocie 118,00zł. Jednocześnie powód wezwał pozwanego o niezwłoczne uregulowanie wskazanego zadłużenia a najpóźniej w terminie 7 dni od otrzymania tego pisma, informując pozwanego iż od dnia sporządzenie tego pisma kwotę zadłużenia należy powiększyć o kwotę odsetek od zadłużenia przeterminowanego.

W dniu 11 stycznia 2013r. powód wystawił wyciąg z ksiąg bankowych w którym stwierdził, iż z tytułu umowy Nr (...) z dnia 24 stycznia 2007r. przysługuje mu roszczenie w stosunku do J. P. o zapłatę kwoty 2152,78 zł, na którą to kwotę składają się:

- należność główna w wysokości 1000,00 zł,
- odsetki od zadłużenia przeterminowanego w wysokości 1,5 krotności stopy odsetek ustawowych, która na dzień wystawienia wyciągu wynosiła 19,50 % w stosunku rocznym, wymagalne za okres do dnia 29 listopada 2008r. do dnia 10 stycznia 2013r. w kwocie 899,33 zł,
- opłaty i prowizje w kwocie 253,45 zł,

a ponadto powodowi przysługują od całego zadłużenia dalsze odsetki w wysokości 1,5 –krotności stopy odsetek ustawowych, które na dzień wystawienia wyciągu wynoszą 19,50% ,jednak nie więcej niż 4 - krotności stopy kredytu lombardowego NBP, wynoszące w dniu wystawienia wyciągu z ksiąg bankowych 22% w skali roku, od dnia 11 stycznia 2013r. do dnia zapłaty.

Przedłożony wyciąg z ksiąg banku oraz pismo powoda z dnia

13 lutego 2012r. stanowią dowód jedynie tego, że powód złożył oświadczenia zawarte w tych dokumentach. Zauważyć należy, że występują rozbieżności co do wysokości poszczególnych roszczeń powoda np. w zakresie odsetek i opłat i kosztów, a także terminu wymagalności odsetek przeterminowanych. Pisma te nie mogą stanowić zatem dowodu tego, że pozwany posiada wobec powoda zadłużenie w nich opisane.

W oparciu o powyższe ustalenia, zważył Sąd Rejonowy, iż powództwo nie mogło być uwzględnione w całości, albowiem powód udzielił pozwanemu limitu pożyczki w kwocie 1000 złotych. Jak wynika z §1ust.4 umowy pożyczki

z dn.24.01.2007r. termin spłaty pożyczki upływał w dniu

31 stycznia 2008r. Natomiast jak z kolei wynika z §6ust.1 tej umowy po zakończeniu okresu jaki wynika z cyt. wyżej paragrafu tj. po

31 stycznia 2008r. powód mógł prolongować umowę na następne i kolejne 12 miesięczne okresy zachowując dotychczasową wysokość limitu. Powód nie przedłożył żadnego dokumentu, z którego wynikałoby, iż umowa została prolongowana na następne okresy. Zatem nie można ustalić w sposób nie budzący wątpliwości czy nie spłacony przez pozwanego limit pożyczkowy dotyczy pierwszej umowy czy też kolejnych a co za tym idzie ustalić terminu wymagalności odsetek tak zwanych przeterminowanych. Przedłożony przez powoda wyciąg z ksiąg banku z dnia 11 stycznia 2013r. budzi wątpliwości w zakresie sposobu wyliczenia odsetek przeterminowanych. Po pierwsze nie wynika z niego od jakiej kwoty odsetki te zostały wyliczone, po drugie w oparciu o ,który zapis umowy pożyczki zostały one wyliczone gdyż w żadnym paragrafie czy ustępie tej umowy nie widnieje zapis o naliczaniu odsetek w wysokości 1,5 krotności odsetek ustawowych. Ponadto z przedłożonych przez powoda dokumentów nie wynika dlaczego akurat od 28 listopada 2008r. roszczenie powoda stało się przeterminowane. Skoro bowiem pozwany od 28 listopada 2008r. pozostawał w zwłoce wobec powoda, dlaczego nie została mu wypowiedziana umowa pożyczki, tym bardziej że pismo z dnia

13 lutego 2012r. również nie jest wypowiedzeniem tej umowy.

Wobec powyższego, niemożliwym jest zweryfikowanie czy odsetki tzw. przeterminowane zostały poprawnie wyliczone i od kiedy można mówić o ich wymagalności.

Powód nie wykazał również, w jaki sposób dokonał wyliczenia opłat i prowizji w wysokości 253,45 zł. natomiast powołana w umowie pożyczki taryfa prowizji i opłat bankowych dla klientów detalicznych nie została przedłożona przez powoda.

Wobec szeregu wątpliwości co do wysokości i terminu wymagalności odsetek przeterminowanych Sąd na podstawie art.353k.c. i 354§1 k.c. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę limitu pożyczki w wysokości 1000,00 zł wraz z odsetkami jak od należności przeterminowanych(jak to wynika z §11ust.1i2 umowy pożyczki z dnia 24.01.2007r.) stanowiącymi czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym ,od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W pozostałym zakresie Sąd na podstawie art. 353k.c.i art.471k.c. powództwo oddalił . W pkt. III wyroku Sąd orzekł o kosztach procesu na podstawie

art. 100k.p.c. i art. 108§1k.p.c mając na uwadze fakt iż powód wygrał proces

w 50% , zasądził od pozwanego opłatę w wysokości 50 zł (cała opłata 100,00zł) oraz wydatki w kwocie 51 zł. (opłata skarbową od pełnomocnictw). Ponadto Sąd zasądził koszty zastępstwa procesowego na podstawie §6 pkt.3 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu z dnia 28 września 2002r. (Dz.U.163,poz.1349 z późn. zm.)- także uwzględniając fakt, iż powód wygrał proces w 50 %.W tym miejscu podkreślić należy iż , Sąd w wyniku omyłki rachunkowej nieprawidłowo wyliczył koszty zastępstwa procesowego na kwotę 90 zł gdy faktycznie powinny one wynosić 300 zł. W tym zakresie Sąd wydał odrębne postanowienie o sprostowaniu wyroku na skutek oczywistej omyłki rachunkowej.

Wnosząc apelację od powyższego wyroku /k.78-80/, powód zarzucił:

- naruszenie prawa materialnego, a to art. 481 §1kc poprzez niezasądzenie na rzecz powoda odsetek za opóźnienie w kwocie 899,33 zł tj. za okres opóźnienia od dnia 29 listopada 2008r. do dnia 10 stycznia 2013r., mimo wystąpienia przesłanek ku temu,

- art. 95 u.1 prawa bankowego poprzez błędne przyjęcie, że na skutek wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 marca 2011r., przepis ten jest pozbawiony mocy dowodowej, podczas gdy konsekwencją tego orzeczenia jest tylko utrata przez wyciąg z ksiąg banku mocy dokumentu urzędowego,

- naruszenie przepisu art. 233 § 1 kpc poprzez dokonanie dowolnej oceny dowodów dotyczącej postanowień wiążącej strony umowy, skutkujące błędnym uznaniem, iż powódce nie należą się odsetki umowne za opóźnienie w kwocie 899,33 zł za okres od dnia 29 listopada 2008r. do dnia 10 stycznia 2013r. oraz należności z tytułu prowizji i opłat w wysokości 253,45 zł.

Wnioski apelacji zmierzały do zmiany zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w dalszej części, tj. co do odsetek umownych za opóźnienie w wysokości czterokrotności kredytu lombardowego NBP w kwocie 899,33 zł za okres od dnia 29 listopada 2008r. do dnia 10 stycznia 2013r., oraz co do kwoty opłat i prowizji w wysokości 253,45 zł, ewentualnie uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

W apelacji został złożony wniosek o dopuszczenie dowodów z historii rachunku bankowego pozwanego, oraz taryfy i prowizji i opłat na okoliczność naliczenia przez stronę powodową w sposób prawidłowy kwoty prowizji.

Sąd Okręgowy pomijając przepisy o postępowaniu uproszczonym- art. 505⁷ -uznał, że przeprowadzenie takich dowodów jest zbędne w sytuacji gdy chodzi

o fakty niezaprzeczalne. Otóż art. 230 kpc stwarza domniemanie przyznania faktów. Chodzi tu o fakty stwierdzone przez jedną stronę, wyraźnie niezaprzeczone przez stronę przeciwną w procesie. Fakty przytoczone przez stronę powodową w pozwie były niekwestionowane przez pozwanego

w procesie, a zatem istnieją podstawy do przyjęcia, że pozwany zawierając z powodowym bankiem umowę pożyczki znał i rozumiał następstwa niewywiązania się warunków określonych w umowie. Spowodowało to powstanie wymagalnego zadłużenia, które na dzień 11.01.2013r. wynosiło kwotę określoną żądaniem pozwu tj. 2.152,78 zł.

Wbrew ustaleniom poczynionym przez Sąd I instancji zadłużenie powyższe stwierdzone zostało wyciągiem z ksiąg banku (k.7).

Oczywiście ma rację Sąd Rejonowy, że art. 95 u. 1 prawa bankowego poddany został kontroli Trybunału Konstytucyjnego, który w wyroku z dnia 15 marca 2011r., stwierdził, że wyciągom z ksiąg banku odebrano status dokumentów urzędowych. Nie oznacza to jednakże że taki dokument nie ma żadnej mocy dowodowej. Wyciąg z ksiąg banku jest bowiem dokumentem spełniającym określone wymagania merytoryczne tj. odzwierciedla treść ksiąg rachunkowych banku, zawiera określone oświadczenia banku w sferze obrotu cywilno-prawnego, a więc jest dokumentem prywatnym w rozumieniu art. 245 kpc. Stanowi potwierdzenie istnienia i wysokości zobowiązania pozwanego. Przedłożony przez stronę powodową wyciąg z ksiąg banku nie był zresztą jedynym dowodem na podstawie którego apelujący dochodził od pozwanego swojej wierzytelności. Oprócz wyciągu z ksiąg banku powód dołączył bowiem do pozwu umowę pożyczki zawartą pomiędzy stronami (k.8-13), wezwanie do zapłaty skierowane do pozwanego (k.14), jak również potwierdzenie odbioru wezwania do zapłaty przez pozwanego (k.14/2). Pozwany nie kwestionował okoliczności przedstawionych w pozwie. Sąd I instancji błędnie przyjmuje, że wyciąg z ksiąg bankowych nie może być dowodem tego, że pozwany posiada wymagalne zadłużenie określone w tym wyciągu. Nie można zatem

było dowodowi temu odmówić mocy dowodowej, jak to uczynił Sąd Rejonowy, skoro nie zostało obalone domniemanie prawdziwości tego dokumentu w rozumieniu art. 245 kpc.

Z tych motywów wobec trafności zarzutów podniesionych w apelacji, zaskarżony wyrok podlegał zmianie, zgodnie z postulatem złożonym w apelacji (art. 386 § 1 kpc).

Konsekwencją wydania orzeczenia reformatoryjnego jest także zmiana rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu za obie instancje (art. 98 § 1 w zw. z art. 108§ 1 kpc).